

Posádka na korábu viděla už z dálky blížící se galéry, a protože nebylo úniku, chystala se k obraně.

Krásný Gerbino doplul zatím ke korábu a vyzval velitele korábu, aby přišli na galéry, jestliže si nepřejí bitvy. Saracéni však, sotvaže zjistili, kdo jsou a co od nich chtějí, pravili, že se na ně útočí proti záruce, kterou dostali od krále, ukázali na znamení toho rukavici královu a prohlásili, že se bez boje ani nevzdají, ani jim nevydají nic z toho, co je na korábu. Gerbino však vzplál ještě víc, neboť zahlédl ze zádi korábu paní, mnohem krásnější, než si ji představoval, a když mu ukázali rukavici, odpověděl, že tu právě nemá žádné sokoly, takže nepotřebuje ani rukavici, a jestliže mu nechtějí paní vydat, aby se chystali k boji. Nikdo už tedy na nic nečekal, jedni na druhé začali střílet šípy a divoce metat kameny a tak za ztrát na obou stranách dlouho bojovali.

Nakonec Gerbino shledal, že boj nikam nevede, i vzal jednu lodici, kterou přivezl ze Sardinie, zapálil ji a s oběma galérami ji přitáhl k boku korábu. Saracéni nahlédli, že se buď budou muset vzdát, anebo zahynout, dali přivést na palubu královskou dceru, nařikající v podpalubí, zavolali na Gerbina, a zatímco křičela o milost a o pomoc, usmrtili ji před jeho zraky a hodili ji do moře.

"Vezmi si ji," pravili, "dáváme ti, co můžeme a jak si to tvá věrnost zasluhuje."

Gerbino, vida jejich ukrutenství, dal přirazit k boku korábu, a nedbaje na šípy a kamení, jako by chtěl zemřít, vnikl navzdory všem na koráb, začal s mečem v ruce sekat hned do toho a hned do onoho Saracéna a počínal si nejinak než hladový lev, jenž vpadl do stáda mladých býků a hubí hned toho a hned onoho a ukájí svými zuby a drápy spíše svou zuřivost než hlad.

Mnoho Saracénů krutě zabil, a protože oheň na zapálené lodi se rozrůstal, dovolil námořníkům, aby si každý vzal, co může, jako svou mzdu, načež odešel z korábu, maje malou radost z vítězství, kterého na svých nepřátelích dobyl.

Dal potom vylovit mrtvolu oné krásné paní z moře, dlouho a hojnými slzami ji oplakával, a když se vrátil na Sicílii, dal ji s poctami pohřbít na maličký ostrov ležící skoro přímo proti Trapani. Poté se vrátil domů jako ten nejnešťastnější člověk pod sluncem.

Když se tunický král dověděl, co se stalo, poslal ke králi Vilémovi své posly černě oděné, kteří si stěžovali, jak špatně byla dodržena jeho záruka, a vyprávěli, co vše se zběhlo. Krále Viléma to silně rozezlilo, a protože neviděl cesty, jak odepřít vykonání spravedlnosti (čehož se poslové dožadovali), dal Gerbina zajmout a sám ho odsoudil ke ztrátě hrdla, neboť nebylo ani jediného barona, který by se ho prosbami nesnažil od toho odvrátit; v jeho přítomnosti byl pak Gerbino sťat, ježto král Vilém chtěl raději zůstat bez vnuka než být považován za krále, který nedodržel slovo.

A tak bedně tedy oba milenci zahynuli zlou smrtí v několika dnech, aniž okusili jakéhokoli plodu své lásky, jak jsem vám o tom vyprávěla.

PŘÍBĚH PÁTÝ

Bratři zabijí Isabettě jejího milence, který se jí objeví ve snu a ukáže, kde je zahrabán. Ona tajně vyhrabe jeho hlavu a dá si ji do bazalkového květináče. Protože však nad ní neustále pláče, bratři jí bazalku vezmou, ona pak brzy nato zemře žalem.

Když dovedla Elisa svůj příběh ke konci, král ji trochu pochválil a přikázal, aby vyprávěla Filomena. Ta, naplněna ještě lítostí nad ubohým Gerbinem a jeho paní, soucitně povzdechla a začala vyprávět.

Můj příběh, půvabné paní, nevypráví sice o lidech tak vysokého stavu, o jakých vyprávěla Elisa, nicméně nebude to příběh méně dojemný. Přivedla mi jej na mysl zmínka o Messině, kde se tento příběh udál.

V Messině tehdy žili dva bratři, mladí lidé a kupci, kteří se stali velikými boháči po smrti svého otce pocházejícího ze San Gimignano, a ti měli sestru jménem Lisabetta. Byla to velmi hezká dívka, pěkných mravů, kterou ještě z nějakých důvodů nevdali.

Tito bratři měli nadto ve svém obchodě jistého mladíka z Pisy. Jmenoval se Lorenzo, vedl a vyřizoval všechny jejich záležitosti, a protože byl velmi hezké postavy a velmi půvabný, stalo se, že si ho Lisabetta několikrát všimla a počala v něm mít neobyčejné zalíbení. Lorenzo to jednou i podruhé postřehl, zanechal všech svých milostných pletek a počal upínat svou mysl k ní, takže neuplynulo mnoho vody a oba, líbíce se sobě navzájem, ujistili se o tom, a začali dělat to, co si každý z nich nejvíce přál.

A co tak v tom pokračovali a dopřávali si tuze hezkých časů a slastí, přece jen nedokázali jednak tak tajně, aby jednou nejstarší z bratří nezpozoroval nic netušící Lisabettu, když šla do světnice, kde spal Lorenzo.

A ačkoli ho velice zamrzelo, co se dověděl, přece jen pojal rozvážný záměr - neboť to byl moudrý mladík -, počkal do rána, aniž dal na sobě něco znát či aniž se o tom zmínil slovem, a sám si v duchu promýšlel leďacos, co se týkalo této události.

Když pak nadešel den, pověděl bratřím, co viděl v noci, pokud jde o Lisabettu a Lorenza, a spolu s nimi se po dlouhém řádění shodli na tom, že přes to přejdou mlčky, aby jejich sestra nepřišla do hanby; že budou dělat, jako by nebyli nic viděli či zvěděli, a že si tak budou počínat do té doby, než budou moci bez nesnázi a škody sprovodit ze světa tuto pohanu, než bude ještě horší.

Drželi se tedy tohoto plánu, tlachali a smáli se s Lorenzem, jak bylo jejich zvykem, až se jednou hodilo, že všichni tři bratři předstírajíce, že si vyjdou za město, vzali s sebou Lorenza. Když pak přišli na jedno odlehlé a opuštěné místo a shledali, že se jim pro provedení záměru hodí, zabili Lorenza, jenž se ničeho takového nenadal, a zahrabali ho tak, aby nikdo nic nepoznal. Nato se vrátili do Messiny a rozhlásili, že Lorenza kamsi poslali kvůli jejich záležitostem, čemuž každý lehce uvěřil, protože ho velmi často někam posílali.

Když se Lorenzo nevracel, Lisabetta se mnohokrát starostlivě na něho vyptávala bratřů, ježto ji jeho dlouhá nepřítomnost znepokojovala, a tu se jednou stalo, když se po něm zase velmi naléhavě ptala, že jí jeden z bratří řekl:

"Co má tohle znamenat? Co máš s Lorenzem, že se na něho pořád ptáš? Budeš-li se na něho ještě ptát, dostaneš odpověď, jaká ti patří."

Zkormoučená a smutná dívka se tedy přestala na Lorenza ptát, dostala strach, sama nevědouc z čeho, a častokrát v noci volala Lorenza a prosila ho, aby přišel; mnohokrát v slzách si

stěžovala, že je Lorenzo tak dlouho pryč, nikdy se ani trochu nerozveselila a pořád jen čekala a čekala.

A tak se jedné noci přihodilo, když předtím opět tuze naříkala, že se Lorenzo nevrací, a když v pláči nakonec usnula, že se jí Lorenzo zjevil ve snu; byl bledý, celý rozčuchaný a šaty měl potřhané a provlhlé.

"Ach Lisabetto," zdálo se jí, že říká, "ty mě pořád jen voláš, rmoutíš se, že jsem tak dlouho pryč, a krutě mě svými slzami obviňuješ. Věz proto, že se sem už nemohu vrátit, neboť onoho dne, kdy jsi mě viděla naposled, mě tví bratři zavraždili."

Poté jí označil místo, kde ho zahrabali, řekl jí, aby ho už nevolala a nečekala, a zmizel.

Dívka se probudila, a protože přikládala vidění víru, hořce se rozplakala. Ježto však neměla odvalu zmínit se bratřím o svém snu, rozhodla se, když ráno vstala - že se tajně půjde na označené místo podívat a že se tam přesvědčí, zda je pravda, co se jí zdálo; a sotvaže dostala svolení vyjít si trochu pro rozptýlení za město, vydala se, jak nejrychleji mohla, na místo spatřené ve snu - a když tu v doprovodu jedné ženy, jež už předtím bývala u nich a jež věděla o všech jejích záležitostech, pak odhrabala trochu suchého listí, začala kopat v místech, kde se jí zdála půda méně tvrdá.

Po chvíli kopání vskutku našla tělo svého ubohého milence - nebylo ještě nijak porušené a rozložené - a na vlastní oči se přesvědčila, že její vidění bylo pravdivé.

Rázem ji přivedl takový žal, jaký žádná žena nepoznala, ale protože viděla, že je tu jakýkoli pláč zbytečný, byla by ráda odnesla mrtvolu, aby jí opatřila vhodnější hrob. Vidouc však, že to není možné, oddělila nožem, jak dovedla nejlépe, hlavu od trupu, zavinula ji do šátku, a když tělo opět zasypala, dala hlavu služebné do zástěry, odešla odtud, aniž ji kdo spatřil, a vrátila se domů.

Tam se s hlavou zavřela ve své světnici, dlouho a hořce nad ní plakala, celou ji umyla svými slzami a celou ji tisícími polibky zulíbala.

Potom vzala veliký a krásný květináč, do jakých se sází majoránka nebo bazalka, vložila do něho onu hlavu, zahalenou do pěkné hedvábné látky, nasypala na ni prst, do té vsadila několik odnoží překrásné salernské bazalky a nezalévala ji nikdy ničím jiným než růžovou vodou či vodou z květu pomerančového anebo svými slzami. A jejím obyčejem se stalo sedávat neustále u tohoto květináče a toužebně na něj hledět, neboť skrýval jejího Lorenza; nejdříve naň dlouho toužebně hleděla, pak se nad ním sklonila, počala hořekovat a plakala tak dlouho, až byla bazalka slzami celá smočená.

Jednak dlouhým a neustálým pěstěním, jednak proto, že prst

vyživovala tlející hlava uložená v ní, vyrostla bazalka časem v překrásnou vonnou květinu. A protože dívka vytrvale pokračovala ve svém zvyku, sousedé ji častokrát přitom spatřili a hned to také pověděli jejím bratřím, žasnoucím, proč dívčina krása vyprchává a proč dívka vyhlíží tak, jako by jí oči vymizely z hlavy.

"Všimli jsme si," řekli jim, "že se chová tak a tak."

Bratři, slyšíce a vidouce to, ji za to několikrát vyplísnil, a když to nijak nepomáhalo, dali jí tajně květináč odnést.

Dívka květináč marně hledala, a když ho nenalezla, převelice prosila a chtěla jej zpět, ale ježto se to nestalo, nepřestávala kvílet a slzet, onemocněla a během své nemoci nechtěla nic jiného než květináč.

Mladíci se velmi divili tomu neustále opakovanému přání, i zatoužili podívat se, co v květináči je. Vysypali tedy prst' a spatřili látku a v ní hlavu, jež nebyla ještě tak zetlelá, aby podle kučeravých vlasů nepoznali, že je to hlava Lorenzova. Tuze nad tím užasli a dostali strach, aby se to někdo nedověděl; zahrabali proto hlavu, aniž se o tom někomu zmínili, opatrně opustili Messinu - když tu zařídili vše potřebné pro chod jejich obchodu - a odjeli do Neapole.

Dívka nepřestávala plakat, pořád jen chtěla svůj květináč - a v pláči zemřela. Tak skončila její nešťastná láska.

Za nějaký čas, když tato věc vešla ve známost mnoha lidí, složil kdosi onu píseň, jež se zpívá dodnes; totiž: Kdopak byl ten špatný křesťan, který mi květináč vzal... a tak dále.

PŘÍBĚH ŠESTÝ

Andreuola miluje Gabriotta. Vypravuje mu sen, který se jí zdál, a zatímco on jí vypravuje svůj sen, zemře jí v náručí. V té chvíli, kdy ho se služebnou odnáší do domu, padne však do rukou signorie a vypoví, jak se celá věc zběhla. Podesta ji chce znásilnit, Andreuola se mu vzepře, a když je posléze uznána nevinnou, doví se o tom, co se přihodilo, její otec a ten ji vysvobodí ze žaláře. Andreuola však odmítne žít nadále mezi světskými lidmi a odejde do kláštera.

Příběh, který vyprávěla Filomena, se paním převelice líbil i proto, že mnohokrát slyšely zpívat onu píseň, ale nikdy se nemohly

dovědět, proč byla složena, ačkoli se po tom pídily. Král pak, když vyslechl konec příběhu, uložil Pamfilovi, aby pokračoval ve vyprávění, a ten začal:

Sen, o němž byla řeč v předchozím příběhu, mi skýtá látku k jinému vyprávění, o němž je zmínka o dvou snech: šlo v nich o věc, jež se měla stát, podobně jako šlo v onom snu o věc, která se již stala, a sotvaže si je ti, kterým se zdály, vypověděli, oba sny se splnily. Vězte, laskavé paní, že údělem každého člověka je vidět ve snu různé věci. Pokud člověk, jemuž se něco zdá, spí, má všechny sny za pravdivé. Když však procitne, má za pravdivé jen některé sny, některé pak za pravděpodobné a některé za naprosto nepravdivé.

Ježto se však mnohdy některé sny splní, jsou lidé, kteří věří snům zrovna tak, jako věří věcem, které spatřili v bdělém stavu. Radují se pak ze svých snů nebo jsou z nich zarmoucení podle toho, zda na jejich základě v něco doufají, nebo se něčeho bojí. Jsou však ale naopak i takoví lidé, kteří žádnému snu nevěří, leda tehdy, když upadnou do nebezpečí, jež jim bylo snem předpověděno. Nechválím ani ty první, ani ty druhé lidi, ježto všechny sny nejsou vždycky pravdivé a ježto všechny sny nejsou také falešné. Že není pravda všechno, co se nám zdá ve snu - o tom se mohl přesvědčit každý z vás, a že všechny sny nejsou nepravdivé, to před chvílí ukázala ve svém příběhu Filomena, což vám chci ukázat ve svém příběhu i já, jak